

NEUROCIÈNCIA

El cervell tendeix a tornar-se conservador quan es troba davant un conflicte

Els científics identifiquen la zona del cervell que condiciona la presa de decisions més conservadores i menys agosarades

David Bueno

Una de les forces més poderoses de mobilització individual i col·lectiva és la ideologia. Fa anys que s'estudia quines són les àrees del cervell implicades en les decisions ideològiques en situacions com, per exemple, els períodes electorals. Caroline Chawke i Ryota Kanai, de la Universitat de Sussex, al Regne Unit, han analitzat de quina manera l'activació d'una part del cervell, l'anomenada escorça prefrontal dorsolateral, condiciona les decisions polítiques. El resultat de l'estudi, que han publicat a *Frontiers in Human Neuroscience*, indica que, amb independència de la ideologia prèvia de cadascú i dels espots de campanya que hagi pogut veure, l'activació d'aquesta zona ens predisposa a prendre decisions més conservadores.

La ideologia, entesa com un sistema d'idees econòmiques, polítiques i socials, contribueix a facilitar la interpretació de l'entorn i guia les nostres decisions. Des de la perspectiva psicològica, la seva funció principal és reduir el sentiment d'incertesa que generen els conflictes, atès que en sentir-nos participants d'una ideologia es redueixen les opcions de resposta a qualsevol situació concreta. Dit d'una altra manera, tendim a actuar en concordança amb la nostra ideologia. La qual cosa, de retruc, fa disminuir els possibles conflictes cognitius que poden sorgir quan hom ha de casar

L'activació d'una determinada zona del cervell fa que determinades persones tinguin una ideologia conservadora. GETTY

la percepció que té de la realitat amb les decisions que pren i les conseqüències d'aquestes decisions.

Diversos estudis han indicat que una de les zones que s'activa amb més intensitat durant la presa de decisions polítiques és l'escorça prefrontal dorsolateral. Se sap que contribueix a gestionar molts aspectes complexos de la vida mental, entre els quals hi ha la memòria de treball, la planificació, la flexibilitat cognitiva (que és la capacitat de considerar diverses solucions a un mateix problema), la presa de decisions, la resolució de conflictes cognitius (que es produeixen quan la percepció que tenim de la realitat no coincideix amb els efectes esperats dels nostres actes) i també, curiosament, la facultat de mentir.

Chawke i Kanai han investigat de quina manera una activació intensa d'aquesta zona, que en l'aspecte fisiològic equival a la necessitat de resoldre un conflicte cognitiu, pot condicionar les nostres decisions polítiques. Per a l'experiment, van sotmetre un grup de voluntaris a una campanya política, amb eslògans conservadors i

liberals (definites segons l'espectre polític britànic).

Estimulació elèctrica

Primer, van identificar la seva ideologia política amb un test psicològic que determina el que s'anomena "estil cognitiu": les persones d'estil cognitiu conservador busquen estabilitat, mentre que les liberals es mouen millor en la gestió de les incerteses. Al mateix temps que veien la publicitat política, se'ls va activar artificialment l'escorça prefrontal dorsolateral amb una tècnica d'estimulació elèctrica transcranial, que consisteix a transmetre diversos polsos elèctrics indetectables per la persona a una zona concreta del cervell per estimular-ne l'activitat. Finalment, els van tornar a passar un test d'estil cognitiu, per veure si les decisions ideològiques que prendrien llavors serien diferents de les inicials.

Atès que aquesta zona s'activa molt especialment durant la resolució de conflictes, i que una de les funcions psicològiques de les ideologies és disminuir el sentiment d'incertesa davant els conflictes, els investigadors esperaven que els voluntaris es refermessin molt

més en la seva ideologia inicial que el grup control, format per persones a les quals no s'havia aplicat l'estimulació transcranial. Doncs bé, en tots els casos es va observar un canvi ideològic cap a posicions més conservadores, amb independència de la tendència política inicial i de l'eslògan visualitzat en la campanya que se'ls va mostrar durant l'experiment.

Segons els autors, aquest canvi es pot explicar considerant que l'estil cognitiu conservador busca estabilitat, i l'estimulació d'aquesta zona genera conflictes cognitius que incrementen el grau d'incertesa. Per això, per compensar les respostes es fan més conservadores. La conclusió final és que l'ambient global en una campanya política pot influir de manera molt important el sentit del vot —la qual cosa ja era òbvia d'abans—. Però molt especialment, i aquesta és potser la novetat més destacable, quan les diferents propostes i estratègies generen conflictes cognitius, la tendència social general passa per esdevenir més conservadors.

D. Bueno és professor i investigador de genètica a la Universitat de Barcelona.